

Orbix en MIROM winnen de Belfius Smart Company Awards 2016

Op het Smart Belgium-event van dinsdag 16 mei werden maar liefst zes awards uitgereikt in de categorieën Smart Company, Smart City, Smart Care en Publieksprijs. Uit 20 genomineerde grote ondernemingen en kmo's besliste de jury om de Smart Company Awards 2016 uit te reiken aan MIROM uit Roeselare (categorie grote onderneming) en Orbix uit Genk (categorie kmo).

Het gaat stuk voor stuk om projecten die getuigen van innovatie, inventiviteit, lef en duurzame toekomstvisie. We stellen u met plezier de twee laureaten voor, maar laten u ook graag kennismaken met de 18 andere genomineerde bedrijven. Want ook zij verdienen uw onverdeelde aandacht!

De Belfius Smart Company Award 2016 in de categorie 'grote onderneming' gaat naar MIROM uit Roeselare

MIROM (Milieuzorg Roeselare en Menen) investeert fors in een groot warmtenet. Het principe is eenvoudig: een verbrandingsoven van MIROM brengt via ondergrondse warmwaterleidingen warmte tot bij woningen, openbare gebouwen en bedrijven. Het afgekoelde water stroomt terug naar de warmtecentrale, waar het opnieuw opgewarmd wordt.

De stad Roeselare heeft al sinds 1986 een dergelijk warmtenet, maar vanaf 2011 kwam de uitbreiding ervan in een stroomversnelling, met de aansluiting van een volledig appartementsgebouw. In de jaren daarna volgden onder andere een nieuwe kmo-zone van 18 hectare. En een samenwerking met Eandis zorgde voor een uitbreiding naar maar liefst 1.000 nieuwe woningen. Tegen eind 2017 zijn nog eens 10 kilometer extra leidingen gepland, waardoor het volledige ondergrondse tracé 19 kilometer lang wordt. De verbrandingsoven, die 8 ton aan niet-recycleerbaar afval per uur kan verwerken, bespaart dan via het warmtenet het equivalent van 5 miljoen liter stookolie.

Omdat er wordt gewerkt met restenergie, is elke uitgespaarde liter stookolie en kubieke meter gas pure winst. Zo spaart de aansluiting van één schoolgebouw niet minder dan 400.000 liter stookolie per jaar uit. En ook wie niet aangesloten is op het warmtenet, plukt er de voordelen van, dankzij een betere luchtkwaliteit.

De Belfius Smart Company Award 2016 in de categorie 'kmo' gaat naar Orbix uit Genk

Orbix, dat ruim twintig jaar ervaring heeft in recyclage van metaalslakken, heeft een uniek procedé ontwikkeld waarbij CO₂ in plaats van cement gebruikt wordt om bouwmaterialen te maken.

Orbix concentreert zich sinds 1996 op het recycleren van metaalslakken: restafval uit de productie van roestvrij staal. Om dat afval nieuwe bestemmingen te geven, ging het bedrijf op zoek naar nieuwe technieken, in samenwerking met het Vlaamse onderzoeksinstituut VITO en de Waalse tegenhanger CTP en in het kader van een Europees Coöperatief samenwerkingsproject (CRAFT). Dit leidde tot een innovatief carbonatatieproces: de reactie van het restproduct wordt samen met CO₂ gebruikt als alternatieve binding voor cement of kalk. De bouwmaterialen die zo worden geproduceerd, hebben dezelfde kwaliteiten als de cementgebonden producten in dezelfde toepassing.

De technologie heeft intussen de interesse gewekt van een aantal grote Europese bedrijven, waaronder RuwBouw Groep, dat deel uitmaakt van het Ierse CRH, een van de grootste bouwmaterialenproducenten ter wereld. Zij zullen de Belgische technologie op Europese schaal gebruiken voor het vervaardigen van ruwbouwstenen. En dat is nog maar het begin: er zijn plannen om de techniek binnenkort ook wereldwijd in te zetten voor de productie van dakpannen, tegels en klinkers van topkwaliteit.

De andere genomineerden in de categorie 'Smart Company Award voor grote ondernemingen'

Durabrik: strategie voor duurzame woningen

Met 'Een Slimme Woning, in een Slimme Buurt, op een Slimme Locatie' bekijkt projectontwikkelaar Durabrik duurzaam bouwen op drie niveaus. Het concept streeft de plaatsing na van energie-efficiënte woningen, op verkavelingen die op een doordachte manier in de buurt verweven zitten. Een checklist om te bepalen aan welke duurzame ingrediënten een bouwproject moet voldoen, is samengesteld op basis van een bevraging bij 150 potentiële klanten en niet-klanten. De lijst is per niveau – woning, buurt, locatie – opgedeeld in een twintigtal elementen. Bij een nieuwbouwproject dient in elk van de drie categorieën minstens de helft van de elementen aanwezig te zijn.

Ecluse: afvalverwerkers leveren groene energie in Antwerpse Waaslandhaven

Het warmtenetwerk ECLUSE voorziet de Waaslandhaven van reststoom en -warmte. Gevolg? Een jaarlijkse besparing van maar liefst 100.000 ton aan CO₂, of net zoveel als 50 windturbines. ECLUSE is een gezamenlijk project van afvalverwerkers SLECO en Indaver, netbeheerder Infrax,

de Maatschappij Linkerscheldeover, de financieringspartner Fineg en de bedrijven in de Waaslandhaven. Vanaf begin 2018 zal het stoom- en warmtenetwerk volledig operationeel zijn, een buizenetwerk van vijf kilometer lang dat vrijgekomen stoom uit afvalverbranding afvoert naar afnemende bedrijven. Die hebben daardoor geen eigen stoomketels meer nodig.

Enersol: basisschool wordt intergenerationeel cohousingproject

Woningen aangepast aan bejaarden en gehandicapten, gemeenschappelijke ruimtes en een gezamenlijke moestuin: als Citénergie Aubel over drie jaar de deuren opent, zien we het eerste woonproject in het land van Herve waar jonge gezinnen en zorgbehoevenden perfect kunnen samenwonen. Citénergie Aubel bestaat uit elf woningen, waarvan de helft is aangepast aan bejaarden en gehandicapten en de andere helft bestemd is voor gezinnen met of zonder kinderen. Enersol biedt een antwoord aan bejaarden die een oplossing zoeken tussen een eigen woning en een woonzorgcentrum.

H.Essers: het juiste medicijn voor iedere patiënt

De distributie van geneesmiddelen is een delicaat proces. Logistiek dienstverlener H.Essers bracht, samen met het Vlaams Instituut voor de Logistiek, de huidige medicatiedistributie van twaalf ziekenhuizen in kaart. En wat blijkt? Het productie- en distributieproces kan een stuk efficiënter en veiliger. Met Ethilog ontwikkelden ze een waterdicht systeem dat medicijnen in elk stadium traceert, van bij de ontvangst in de ziekenhuisapotheek tot de levering aan de patiënt. Alle geneesmiddelen worden verdeeld in een unit dose, een verpakking voor eenmalig gebruik met een uniek serienummer. De traceerbaarheid van de medicijnen komt hiermee de patiëntveiligheid alleen maar ten goede.

Infrax: digitaal loket maakt komaf met papierberg

De aansluiting voor aardgas, elektriciteit, kabeldistributie of riolering binnen de 20 minuten geregeld? Voor het digitale loket Mijn Infrax is dat geen punt. Bovendien komt er niet één blad papier aan te pas. Netbeheerder Infrax krijgt jaarlijks 80.000 nieuwe nutsaansluitingen te verwerken in 122 Vlaamse gemeenten. Tot voor kort nam een aanvraag al gauw enkele weken in beslag, waarbij het papieren aanvraagformulier langs verschillende diensten reisde. Een onestopshop was de oplossing. Een digitaal loket waar de klant aanvraag, prijsofferte en datum van uitvoering in één keer kan regelen, via zijn computer.

Leiedal: slimme tools brengen wonen en werken dicht bij mekaar

Kleine bedrijven en handelszaken opnieuw en beter integreren in de dorpskern verhoogt de leefbaarheid en de dynamiek van woonzones. De intercommunale Leiedal ontwikkelde daarom hulpmiddelen voor lokale besturen die ondernemen in de dorpskern willen versterken. Het geoloket is één ervan: een website die open data verzamelt en visualiseert welke locaties voor welke vorm van ondernemen geschikt zijn. De lokale overheden weten daarnaast exact wat de impact op de omgeving is van verschillende types ondernemingen. De implementatie van de methodiek kost de gemeenten niets. De tools zijn immers gebaseerd op software die al in de gemeenten aanwezig is.

Re-Vive: verwaarloosd terrein wordt integraal duurzame woon- en werksite

Op de site, in de buurt van het Gentse kanaal de Coupure en het Groenevalleipark, verrijzen 15 gezinswoningen met tuin, 50 flats met leefterrassen, 9 penthouses en een tiental kantoren. Op de site komen ook een aantal kleine winkels. Wonen, leven en werken zullen er op een doordachte manier in deze slimme wijk samenvloeien. Vastgoedontwikkelaar Re-Vive realiseert het bouwproject op een oud industrieel terrein in de Gentse binnenstad. De grond was er verontreinigd, in de gebouwen woonden krakers en de slecht onderhouden site deed afbraak aan de groene omgeving. Een absolute meerwaarde voor de Arteveldestad.

Solenco Power: woningen onafhankelijk van gas- en elektriciteitsnetwerk

Solenco bedacht een unieke oplossing om woningen los te koppelen van het klassieke gas- en stroomnetwerk. De Solenco Powerbox gebruikt het overschot aan elektriciteit dat zonnepanelen produceren en splitst water in waterstof en zuurstof. De waterstof wordt als gas opgeslagen in een tank en naar de Powerbox geleid op de momenten dat zonnepanelen te weinig energie produceren. De Solenco-box zet dat gas om in stroom en warmte voor verwarming en sanitair water. De oplossing werkt ook in appartementsgebouwen en kleine woonwijken. En er is ook een link met mobiliteit, waarbij men de Powerbox kan converteren in een waterstoftankstation voor auto's op waterstof.

Vivalia: een sneeuwbaaleffect in zachte mobiliteit

Voor haar vestigingen in de provincies Namen en Luxemburg focust de intercommunale voor gezondheidszorg Vivalia op zachte mobiliteit. Ze kocht een elektrische auto, startte een carpoolingplatform en neemt deel aan het programma 'Tous vélo-actifs'. Hiermee spoort het Waalse Gewest mensen aan om de fiets te gebruiken voor hun woon-werkverkeer. Het mobiliteitsprogramma was in de eerste plaats gericht op artsen en vertegenwoordigers. Maar ook patiënten zijn betrokken. Tegen 2025 worden nog initiatieven genomen, die voor een sneeuwbaaleffect aan zachte mobiliteit moeten zorgen in de 44 gemeenten waar Vivalia aanwezig is.

De andere genomineerden in de categorie 'Smart Company Award voor kmo's'

Factor-X: het platform dat de relatie tussen klanten en leveranciers versterkt

Factor-X is een bureau gespecialiseerd in advies over duurzame ontwikkeling. Vier jaar geleden richtte het Myrmex op, een collaboratief platform dat de impact meet van de activiteiten en de bevoorradingsketen van een onderneming op milieu en maatschappij. Het platform vergemakkelijkt de keuze voor duurzame ondernemingen bij openbare aanbestedingen. Myrmex ontwikkelde daarnaast twee apps. De eerste is bestemd voor de burgers, waardoor zij vragen kunnen stellen over de duurzaamheid van producten die ze rechtstreeks kopen bij bedrijven. De tweede app creëert meer transparantie rond politieke en overheidsmandaten. Beide apps zijn volop in ontwikkeling en worden in de loop van dit jaar operationeel.

Fyteko: Belgische biostimulator beschermt oogsten tegen droogte

Start-up Fyteko ontwikkelde een biostimulator die planten op een natuurlijke wijze - zonder gebruik van genetisch gemodificeerde organismen, pesticiden of meststoffen - beter bestand maakt tegen een tekort aan water. Aan de basis liggen natuurlijke moleculen die een 'groen' chemisch proces ondergaan. Als de plant watertekort ondervindt, beschermt die zich daartegen door natuurlijke beschermingsmechanismen te activeren. De molecule in de biostimulator zet deze mechanismen in gang, net zoals een vaccin of een vitamine dat bij een mens zou doen. De start-up test het product momenteel in vier Afrikaanse landen, waaronder Marokko.

Hytchers: carpoolen met pakjes

Onlineverkoop stijgt spectaculair en dus zal de levering van pakjes onvermijdelijk die evolutie volgen. Twee burgerlijk ingenieurs bedachten de mobiele app Hytchers aan het einde van hun bijkomende master aan de HEC Luik. Die app maakt het mogelijk om pakjes te vervoeren op het traject van particuliere autobestuurders en zo vrije ruimte in personenwagens optimaal te benutten. Een algoritme laat de trajecten van particulieren en goederen samenvallen. Hytchers mikt op middelgrote webshops of webshops die duurzamer willen verzenden. Bovendien passeert het pakje niet langs een klassiek verdeelcentrum, maar gaat het in rechte lijn van verzender naar bestemming.

NextRide: de dienstregeling van bus, tram en metro in je broekzak

Het openbaar vervoer staat vaak synoniem voor vertragingen en lang wachten. Maar reizen met bus, tram en metro wordt minder een uitdaging dankzij de app NextRide. De gratis app geeft in realtime de dienstregelingen van de MIVB en de TEC en maakt het zo de Waalse en Brusselse reizigers gemakkelijker. Het systeem werkt op iPhone, Android, Windows Phone en het web en de werking is gebaseerd op het principe van crowdsourcing. Ondertussen hebben 500.000 gebruikers NextRide al op hun smartphone gedownload. In Vlaanderen zijn ook onderhandelingen gestart met de NMBS en De Lijn.

PayServices: 40 functies in één smart city app

Omdat we 70% van onze tijd en ons budget in onze eigen buurt besteden, wil de Butterfly Smart City App zowel de buurteconomie als de lokale interactie tussen burgers stimuleren. Terwijl meer eenvoudige apps vaak slechts voldoen aan één specifieke behoefte, bundelt de Butterfly Smart City App 40 functionaliteiten: betalingsverkeer, openbaar vervoer, carpooling, fietsverhuur, tickets voor cultuur- of sportevenementen, enz. De app is gratis voor steden die zich bij het project aansluiten en voor hun inwoners. Inmiddels bestaat de Butterfly Smart City App in 28 talen en is ze in 45 steden wereldwijd te vinden.

Plastigi: robot als slimme plasticproducent

Plastigi creëerde samen met roboticabedrijf AMS Robomould een wereldprimeur met spectaculaire resultaten. Rotatiegieten is de techniek bij uitstek voor de productie van grote plastic oppervlaktes. Traditioneel wordt plastic poeder in een matrijs gegoten, die in een hete oven verdwijnt. Per dag verstookt zo'n machine een 1.100 liter stookolie en ging 95 procent van de energie verloren. Met Robomould gebeurt de verwarming en de koeling van het plastic poeder in de mal zelf in plaats van in de oven. In één klap daalde het energieverbruik tot 10 à 15 procent ten opzichte van het oude niveau. Vertaald naar CO2-uitstoot komt dat neer op een vermindering van 78 procent.

Quares: schwing brengen in duurzame vastgoedinvesteringen

Via het Sustainable Energy Fund financiert vastgoedspeler Quares investeringen in energie-efficiënte gebouwen. Het principe is eenvoudig: het fonds investeert en de eigenaar betaalt Quares terug dankzij de energiebesparingen die hij realiseert. Quares hoopt de volgende vijf jaar 100 miljoen euro aan duurzame investeringen te realiseren. Alvorens te investeren, onderzoekt Quares het besparingspotentieel van een pand: hoe kunnen o.a. ledverlichting, zonnepanelen en warmtekrachtkoppeling bijdragen tot meer energie-efficiëntie. Na die analyse volgt een financieringsvoorstel. Intussen zijn de eerste projecten alvast binnen.

Tiger Power: groene plug-and-play stroom op afgelegen locaties

Tiger Power levert via slimme technologie een duurzaam alternatief voor vervuilende dieselgeneratoren. Het bedrijf zorgt voor de productie en opslag van groene stroom op locaties zonder energienet. Tiger Power bouwde met 'Sunfold' een unieke zonnestroominstallatie met batterijopslag. De Sunfold kan bovendien gecombineerd worden met de 'Storager', een installatie die hernieuwbare energie genereert via opgevangen regenwater. Humanitaire hulp, defensie, mijnbouw, openluchtfestivals: het energieproductie- en opslagsysteem van Tiger Power kent heel wat toepassingsmogelijkheden. En één Sunfold houdt gemiddeld acht ton CO2 per jaar uit de lucht.

WaterstofNet: waterstof promoten als duurzaam alternatief

WaterstofNet vzw informeert en sensibiliseert overheden, bedrijven en burgers over de duurzame mogelijkheden van waterstof in tal van toepassingen. Maar het speelt ook de rol van katalysator om grootschalige projecten rond waterstof op te zetten. De interessantste optie om waterstof in te zetten is de mobiliteitssector. Zeker omdat de vraag naar zero-emissietransport en het gebruik van groene elektriciteit voortdurend toeneemt. Voertuigen op waterstof zijn niet alleen emissievrij, maar ook stil. Op die manier bevorderen ze de levenskwaliteit in steden. Ze hebben bovendien een grotere actieradius dan elektrische voertuigen en kennen een veel hogere tanksnelheid.

Meer weten?

Op belfius.be/smartbelgium vindt u een schat aan informatie!